

CONSULT ten behoeve van de Permanente Contactgroep Verkeersveiligheid (PCGV) (Subgroep Statistiek)

GLOBALE ANALYSE VAN DE GERAAMDE VERKEERSONGEVALLENCIJFERS OVER HET
EERSTE KWARTAAL 1978

R-78-28

Voorburg, oktober 1978

Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV

1. INLEIDING

Dank zij de medewerking van het CBS kan thans in het kader van het project UBI (Uitgebreide Beleidsinformatie) beschikt worden over gedetailleerde, voorlopige ongevalgegevens over het eerste kwartaal 1978. Over 1977 zijn de definitieve aantallen nog niet bekend zodat bij de analyse gebruik is gemaakt van de beschikbare, voorlopige gegevens. Hoewel het niet de verwachting is dat de definitieve aantallen aanzienlijk van de voorlopige aantallen zullen afwijken dienen de voorlopige resultaten met de nodige voorzichtigheid gebruikt te worden.

Naast de verkeersongevalgegevens is voor de analyse van de verkeersonveiligheid in het eerste kwartaal 1978 gebruik gemaakt van informatie over de verkeersprestatie en weersomstandigheden.

Het is de bedoeling dat telkens na het beschikbaar komen van gegevens over een periode van drie maanden de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van de verkeersonveiligheid worden nagegaan. Het doel is uitsluitend het signaleren van (on)gewenste ontwikkelingen. Hierdoor is het mogelijk, veel eerder dan voorheen het geval was, tot actie over te kunnen gaan. Het materiaal is helaas te beperkt om verklaringen te geven van de geconstateerde ontwikkelingen, omdat hiervoor de beschikbare voorlopige ongevalgegevens in dit stadium veelal niet gedetailleerd genoeg zijn.

Hoewel inmiddels de verkeersongevalgegevens over het eerste halfjaar 1978 in de openbaarheid zijn gekomen, kan over deze periode nu nog geen nadere analyse worden afgerond. Dit omdat de beschikbare ongevalgegevens nog niet gedetailleerd genoeg zijn, terwijl ook gegevens over expositie nog ontbreken.

2. ONTWIKKELING AANTALLEN VERKEERSONGEVALLEN EN VERKEERSDODEN EERSTE KWARTAAL 1978

In het eerste kwartaal van 1978 is het aantal verkeersdoden lager dan in het eerste kwartaal van 1977: ca. 560 om ca. 604.

Als we naar de wijze van deelname kijken, blijkt dat genoemde daling voornamelijk veroorzaakt wordt door het relatief lage aantal gedode personenautopassagiers in het eerste kwartaal van 1978 in vergelijking met 1977: ca. 78 vs ca. 141.

Het vermoedelijke verloop van de aantallen motorrijwiel-, bromfiets- en fietsdoden vertoont echter een stijgende tendens. Vooral voor de categorie bromfietsdoden is dit opmerkelijk, gezien de grote daling in die aantallen in de periode tot juli 1977.

Anders dan bij het aantal verkeersdoden vertoont het aantal ongevallen vanaf 1975, inclusief het aantal van het eerste kwartaal van 1978, een nog voortdurende licht stijgende tendens van gemiddeld bijna 3% per jaar.

Binnen de bebouwde kom fluctueert het aantal doden de laatste anderhalf jaar, waardoor geen duidelijke trend vast te stellen is.

Het aantal ongevallen binnen de bebouwde kom vertoont nog steeds een licht stijgende tendens, de gemiddelde stijging is evenwel niet meer zo groot als bijvoorbeeld in de periode van medio 1976 tot medio 1977.

Buiten de bebouwde kom is het aantal doden van het eerste kwartaal van 1978 iets lager dan in 1977. Gezien de trend van de jaren 1975 tot en met 1977 werd een hoger aantal verwacht. Het lagere aantal van het eerste kwartaal van 1978 wordt waarschijnlijk vooral veroorzaakt door de sterke daling bij het aantal overleden passagiers van personenauto's.

Het aantal ongevallen buiten de bebouwde kom vertoont sinds 1975, inclusief het eerste kwartaal van 1978, een vrij regelmatige stijging van gemiddeld bijna 5% per jaar.

Ten aanzien van de afzonderlijke maanden kan worden opgemerkt dat in januari 1978 het aantal doden, gezien de trend 1975 t/m 1977, conform de verwachtingen was. In februari en maart daarentegen waren de aantallen lager dan op grond van de trend kon worden verwacht.

3. ONTWIKKELING KERNCIJFERS VERKEERSPRESTATIE EN WEERSOMSTANDIGHEDEN
EERSTE KWARTAAL 1978

Aan de hand van gegevens over de afzet van brandstof voor motorvoertuigen, het aantal door personenauto's afgelegde kilometers en de verkeersindex (ontwikkeling intensiteiten op wegen buiten de bebouwde kom) kan geconcludeerd worden dat de totale verkeersprestatie (van motorvoertuigen) in het eerste kwartaal van 1978 hoger zal zijn dan de verkeersprestatie in het eerste kwartaal van 1977. De stijging van 1978 t.o.v. 1977 zal vermoedelijk zo'n 5 à 10% bedragen. Het weer in de maanden januari en maart 1978 verschilde in grote lijnen niet zoveel van het weer in die maanden van 1977. Opmerkelijk is wel het verschil in aantal sneeuwdagen tussen februari 1977 en februari 1978, 4 in 1977 en 12 in 1978. Eveneens opmerkelijk is de relatief lage verkeersindex van februari 1978, nl. 115 t.o.v. 114 in februari 1977.

Ten aanzien van de afzonderlijke maanden kan hier opgemerkt worden dat in januari 1978, evenals het dodenaantal, de verkeersindex conform de verwachtingen was op grond van de trend 1975 tot en met 1977, terwijl de weersomstandigheden niet opmerkelijk verschilden van die in de voorgaande jaren.

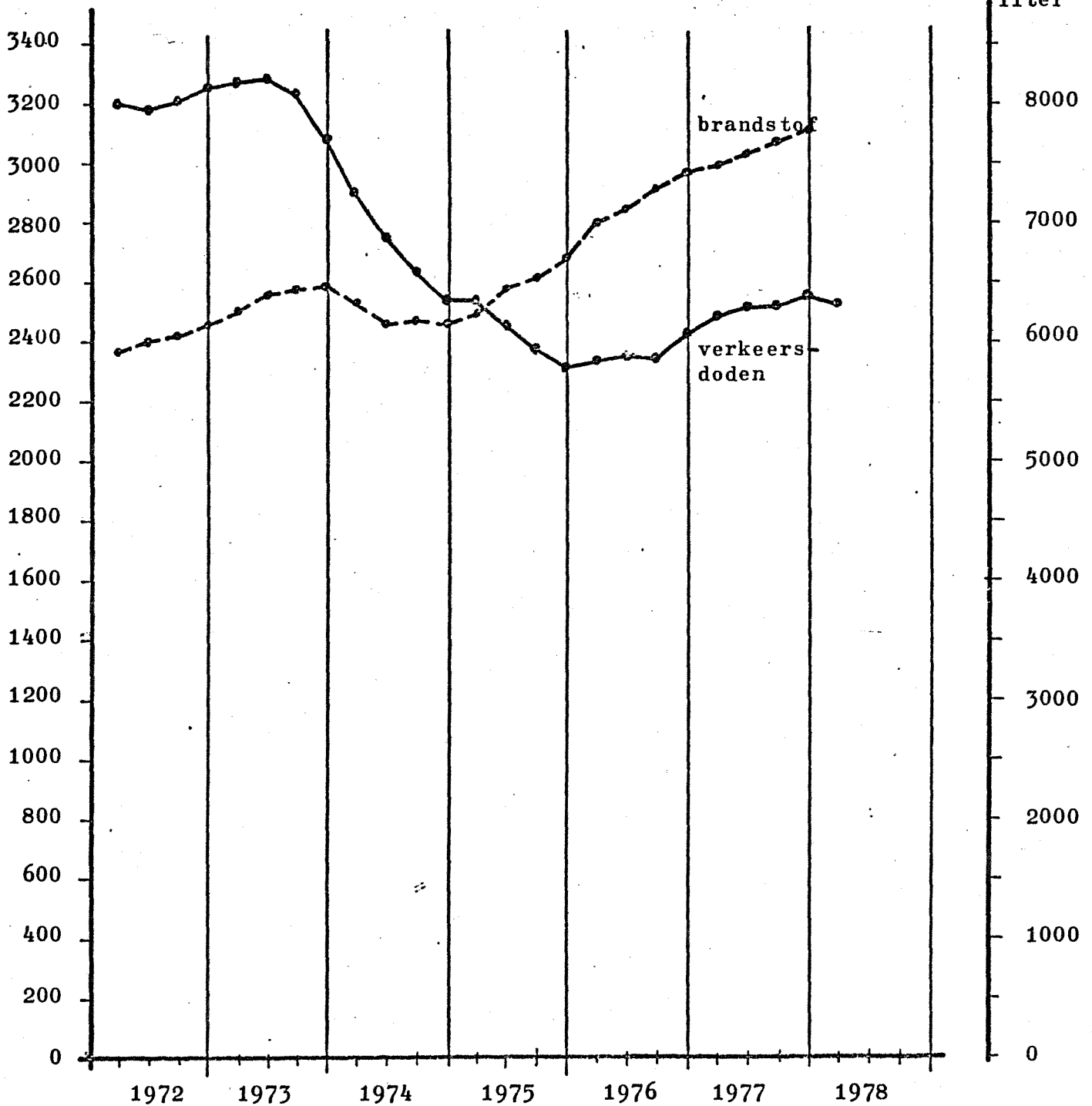
Zoals gezegd was het dodenaantal van februari 1978 lager dan kon worden verwacht; de verkeersindex was ook relatief laag, terwijl bovendien de weersomstandigheden, met name het hoge aantal sneeuwdagen, afwijken van die in de voorgaande drie jaren.

Was in maart 1978 het dodenaantal lager dan verwacht, de verkeersindex daarentegen volgde de normale stijgende trend van de afgelopen jaren; een éénduidige indicatie over de invloed van de weersomstandigheden van maart 1978 in vergelijking met 1975 tot en met 1977 is niet voorhanden.

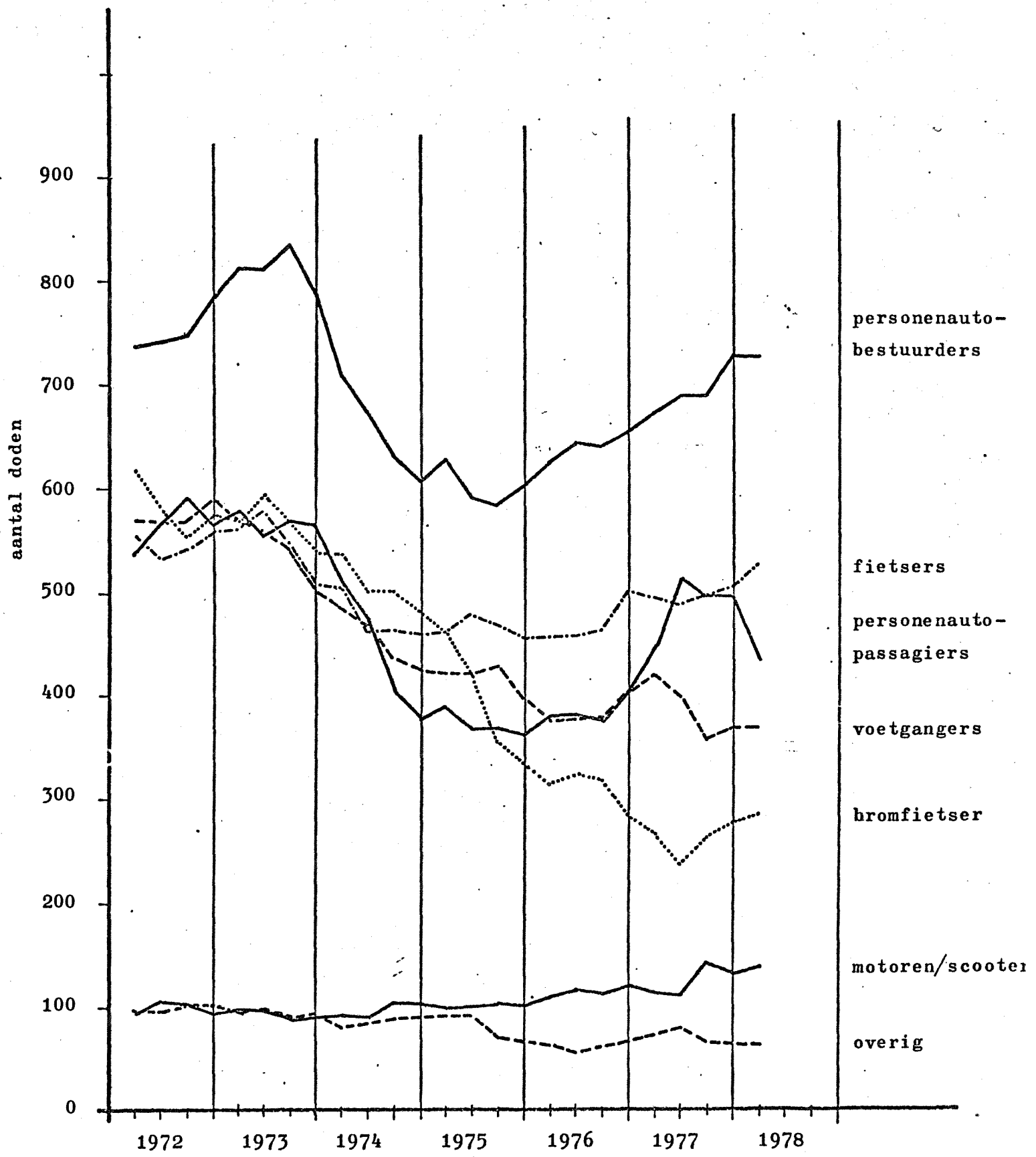
Grafiek 1. Ontwikkeling van de per kwartaal voortschrijdende jaartotalen van het totaal aantal overleden verkeersslachtoffers en de totale afzet van motorbrandstof op de binnenlandse markt.

aantal
doden

brandstof
in 10^6
liter

Grafiek 2. Ontwikkeling van de per kwartaal voortschrijdende jaartotalen van overleden verkeersslachtoffers naar wijze van deelname.

Grafiek 3. Ontwikkeling van de per kwartaal voortschrijdende jaartotalen van het aantal verkeersdoden naar bebouwing

